

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

Katowice, dnia 9 czerwca 2011 r.

**Pani
Irena TAJAK
Dyrektor
Szkoły Podstawowej Specjalnej nr 28
w Częstochowie**

LKA-4101-04-01/2011/P/11/071

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli*¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach przeprowadziła kontrolę w Szkole Podstawowej Specjalnej nr 28 w Częstochowie (zwanej dalej „Szkołą”) w zakresie nadzoru pedagogicznego, sprawowanego przez Dyrektora Szkoły w latach szkolnych 2008/2009 – 2010/2011 (I semestr).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 25 maja 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Szkoły w zakresie spraw objętych kontrolą.

Powyższą ocenę uzasadniają następujące oceny częściowe i ustalenia kontroli:

1. NIK ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, przygotowanie przez Dyrektora Szkoły planów nadzoru pedagogicznego.

Stosownie do przepisów § 7 ust. 1 rozporządzenia z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie *szczegółowych zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego (...)*² oraz § 21 ust. 1

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701, ze zm.

² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie *szczegółowych zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego, wykazu stanowisk wymagających kwalifikacji pedagogicznych, kwalifikacji niezbędnych do sprawowania nadzoru pedagogicznego, a także kwalifikacji osób, którym można zlecać prowadzenie badań*

rozporządzenia z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego³, Dyrektor Szkoły opracowała plany nadzoru pedagogicznego na poszczególne lata szkolne. Planu na rok 2008/2009 nie przedstawiono jednak radzie pedagogicznej ani radzie rodziców, czym naruszono § 7 ust. 1 rozporządzenia w sprawie szczegółowych zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego, a plan na rok 2009/2010 przedstawiono radzie pedagogicznej 2 dni po upływie terminu, określonego w § 26 pkt 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego (plan na rok 2010/2011 przedstawiono radzie pedagogicznej w wymaganym terminie).

Plan nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2008/2009 nie uwzględniał wyników nadzoru pedagogicznego z lat poprzednich oraz nie zawierał planu hospitacji i tematyki szkoleń nauczycieli, co było niezgodne z § 7 ust. 2 i ust. 3 pkt 2 i 3 rozporządzenia w sprawie szczegółowych zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego. Plany na lata 2009/2010 i 2010/2011 nie zawierały natomiast tematyki i terminów przeprowadzania kontroli przestrzegania przez nauczycieli przepisów prawa, dotyczących działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej Szkoły, a także tematyki szkoleń i narad dla nauczycieli, co było wymagane przepisami § 21 ust. 2 pkt 2 i 3 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego. Brakujące treści ujęto w innych dokumentach, w tym w protokołach z posiedzeń rady pedagogicznej. W pozostałym zakresie plany nadzoru pedagogicznego spełniały wymogi określone w ww. rozporządzeniach.

2. NIK ocenia pozytywnie sprawowanie nadzoru pedagogicznego przez Dyrektora Szkoły.

Nadzór pedagogiczny sprawowano przez wykonywanie zadań i czynności określonych w art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty⁴. W roku szkolnym 2008/2009 Dyrektor Szkoły prowadziła działalność diagnostyczno-oceniającą (w tym hospitacje oraz badania wybranych zakresów działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej) i wspomagającą (w tym 12 szkoleń i narad dla nauczycieli oraz przekazywanie informacji o aktualnych problemach oświatowych i przepisach prawa), zgodnie z przepisami § 2 i 3 rozporządzenia w sprawie szczegółowych zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego. W latach 2009/2010 i 2010/2011 (I semestr) nadzór pedagogiczny

i opracowywanie ekspertyz (Dz. U. Nr 235, poz. 1703), zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie szczegółowych zasad sprawowania nadzoru pedagogicznego”. Rozporządzenie to obowiązywało w roku szkolnym 2008/2009 i zostało uchylone z dniem 24 sierpnia 2009 r.

³ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. Nr 168, poz. 1324), zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie nadzoru pedagogicznego”. Rozporządzenie to obowiązywało w latach szkolnych 2009/2010 i 2010/2011.

⁴ Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, ze zm.

realizowano w trybie planowych i doraźnych działań, poprzez ewaluację, kontrole przestrzegania prawa przez nauczycieli i wspomaganie ich w realizacji zadań, zgodnie z § 3 i § 6 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego.

Stosownie do wymogów art. 40 ust. 7 ww. ustawy o systemie oświaty, Dyrektor Szkoły przedstawiała radzie pedagogicznej, dwa razy w roku szkolnym, wnioski wynikające ze sprawowanego nadzoru i informacje o działalności Szkoły. W Szkole analizowano także wyniki egzaminów zewnętrznych.

3. NIK ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Szkoły w wybranych obszarach podlegających nadzorowi pedagogicznemu.

Zatrudnieni w Szkole nauczyciele posiadali kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela danego przedmiotu, określone w rozporządzeniu z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (...)⁵, a Dyrektor Szkoły posiadała kwalifikacje niezbędne do sprawowania nadzoru pedagogicznego, o których mowa w rozporządzeniu z dnia 27 października 2009 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać osoba zajmująca stanowisko dyrektora (...)⁶.

Stosownie do § 3 ust. 4 rozporządzenia z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania (...)⁷, warunki i sposób oceniania uczniów Szkoły określono w jej statucie. Zgodnie z § 4 ust. 1 i 2 tego rozporządzenia, nauczyciele i wychowawcy klas informowali uczniów i ich rodziców (prawnych opiekunów) o zasadach przyjętego systemu oceniania osiągnięć edukacyjnych i zachowania uczniów.

Szkoła realizowała trzy programy profilaktyczno-wychowawcze („Profilaktyka zachowań agresywnych”, „Program edukacji prozdrowotnej” i „Program wychowawczy o aspektach profilaktycznych dla II i III etapu edukacyjnego pn. „Tacy sami”), które zawierały wybrane elementy „Szkolnego programu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży” oraz „Programu zapobiegania niedostosowaniu społecznemu i przestępczości wśród dzieci i młodzieży”⁸. Brak realizacji dwóch ostatnich programów Dyrektor Szkoły

⁵ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz. U. Nr 50, poz. 400).

⁶ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 października 2009 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać osoba zajmująca stanowisko dyrektora oraz inne stanowisko kierownicze w poszczególnych typach publicznych szkół i rodzajach publicznych placówek (Dz. U. Nr 184, poz. 1436).

⁷ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz. U. Nr 83, poz. 562, ze zm.).

⁸ Program ten został przyjęty decyzją Radę Ministrów w dniu 13 stycznia 2004 r. Decyzją Rady Ministrów z dnia 12 listopada 2010 r. odstąpiono od jego realizacji.

uzasadniła ich niedostosowaniem do szczególnego charakteru i potrzeb Szkoły, która kształci i wychowuje dzieci upośledzone fizycznie i umysłowo. Realizowane programy Dyrektor Szkoły oceniała pod kątem ich przydatności i dostosowania do potrzeb uczniów.

Dyrektor Szkoły nie zapewniła spełnienia wszystkich wymogów wynikających z rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w *sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach*⁹. Znajdujące się w Szkole schody wyposażono w balustrady, których poręczy nie zabezpieczono przed ewentualnym zsuwaniem się po nich, a otwartych przestrzeni pomiędzy biegami schodów nie zabezpieczono siatką lub w inny skuteczny sposób, czym naruszono przepisy § 16 ust. 1 i 2 ww. rozporządzenia. W pozostałym zakresie nie stwierdzono naruszeń warunków bezpiecznego i higienicznego pobytu w Szkole.

Stosownie do wymogów § 4 ust. 1 rozporządzenia z dnia 19 lutego 2002 r. w *sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania (...)*¹⁰, Szkoła prowadziła księgę uczniów, która zawierała informacje wymagane zgodnie z § 4 ust. 2 tego rozporządzenia. Szkoła założyła także księgi arkuszy ocen, które prowadzono zgodnie z wymogami § 13 ww. rozporządzenia.

Postanowienia statutu Szkoły były zgodne z przepisami ramowego statutu publicznej szkoły podstawowej, określonego w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w *sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół*¹¹.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1. Opracowywanie i przedkładanie radzie pedagogicznej planów nadzoru pedagogicznego w sposób określony w obowiązujących przepisach.**
- 2. Zapewnienie bezpiecznego pobytu w Szkole, poprzez wyposażenie balustrad przy schodach w poręcze zabezpieczające przed zsuwaniem się po nich oraz zabezpieczenie otwartych przestrzeni między biegami schodów.**

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Panią Dyrektor, w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag

⁹ Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69, ze zm.

¹⁰ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 lutego 2002 r. w *sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji* (Dz. U. Nr 23, poz. 225, ze zm.).

¹¹ Dz. U. Nr 61, poz. 624, ze zm.

i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o *NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o *NIK*, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.